

TAPOLCZAI LAPOK

EZEELŐTT TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN. KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÖWY B. ÖRÖKÖSEI.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések árszabály szerint.
Nyilt-tér sora 1 korona.

Kórházavatás.

Írta: Dr. Buzás Dezső.

A stylus az ember.

Ez a tétel nemcsak íróra és írásműre érvényes, hanem minden emberi alkotásra. A dolgok stylusában, megjelenésük formájában benne kell lenni alkotójuk egész egyéniségének, létezésük céljának, jelentőségének.

Nos, az a mód, amit Tapolcza büszkesége, eddig legnagyobb, legérdemesebb alkotása: a kórház, hivatását megkezdte, határozottan stílusos. A kórházak mindenütt a legnemesebb produktumai az emberszeretnek, legnagyobb kiegyenlítői annak a szörnyű ellentétnek, amely az emberi haladás és az általános jólét között van. Az egész emberi nemnek örök tragikuma látszik abban, hogy minél tökéletesebb berendezések állnak az emberi javak termelésének szolgálatába, minél ragyogóbb szellemi alkotások teszik könnyebbé, olcsóbbá és általánosabbá, tehát tökéletesebbé az ember anyagi szükségleteinek előállítását, minél nagyobb jólétre, kényelemre tehetnek szert egyesek és minél biztosítottabb az emberi műveltség fennállása, terjedése: annál nagyobb az emberek óriási sokaságának kinzó szegénysége, az igazi tömegnyomor, annál reménytelenebbnek látszik egész társadalmi osztályok küzdelme az igazságtalan vagyonyeloszlásnak társadalmi rendje ellen: a küzdelem a száraz kenyérért, a betegségben ápolásért, aggságban nyugalmért.

A kórház e nagy küzdelem sebesültjeinek gyógyítója, az élet igazi hajótörőitjeinek utolsó menedéke. Áldásos munkája láttán ideig-óráig megnyugszik az ember ebben az igazságtalanságban s az ily humanitárius alkotásokban a társadalom lelkiismeretének életnyilvánulását látja. Emlékezzünk csak a méreteiben szerény, de értékében, jelentőségében mégis oly érdemes alkotásnak: a tapolczai kórháznak keletkezésére. Mennyi kishitűséggel, gánccsal kellett a tervnek megküzdeni, mennyi munkába, fáradságba került az agitáció szervezése, hányszor kellett próbálni a frausokhoz, az emberi hiúság megadóztatásához folyamodni, míg évek hosszu sorának kitartó munkája létrehozta ezt a szép alkotást, mely Tapolcza művelt közönségének — most már kimondhatjuk — a szó teljes értelmében becsületbeli adóssága volt.

Tavaly még kietlen kőszikla helyén áll a szemnek is tetsző, a mi szűkes anyagi eszközeinkhez mérten rendesen,

ha nem is bőségesen felszerelt épület. Nincs annyi kőve, ahány könnyet felszárít majd, nincs benne annyi szeg, ahány sóhajtást elfojt. A szeretet már megkezdte munkáját a falak közt, de semmiféle parádé nem előzte meg. Nem volt felvonulás, nem hallottunk szónoklatokat, nem bankettezett senki; a hiúság, amely a legkövetelőzőbb szokott ilyenkor lenni, elnémult. A szeretet művének felavatása méltó az igazi emberszeretethez, mely létrehozta. Csendben, feltűnés, tüntetés nélkül dolgozik, amint hogy az az igazi jótétemény, amelyet csak jöttevő tud s a gyámolított élvez, az az igazi humanizmus, mely nem a piacon ágál, s amely míg az egyik szemével a részvét és könyörület könnyeit hullatja, nem sandít a másikkal az elismerés felé. A mi kórháznak — ime — így szó nélkül fog hozzá munkájához, csendben, szinte észrevétlen, mint maga a szeretet, amely létesítette.

Soha jobbkor, mint most. Mikor az első gyűjtések megindultak, vagy mikor már tető alá is került az egész mű, nem gondolt senki arra, hogy ily hamar, ily égető sietséggel és ekkora mértékben kell majd nemes hivatását teljesítenie. Akik először találnak oltalmat, gyógyulást a kórház falai közt, nem a kenyérkereset küzdelmében sebesültek meg, s nem a maguk létéért való harcnak áldozatai. Mindannyiunk betegek ezek, mert mindannyiunkért, magunk, gyermekeink jövőjéért, otthonunk, családi tűzhelyünk biztonságáért türttek, szenvedtek, vereztek. Ha van emberbaráti intézmény, amely kegyes célt szolgál, a mi kórházunk most azt cselekszi és nem művelhet emberségesebbet, mint a sebesült katonák ápolását. Micsoda öröm, hogy van — ime — oly intézetünk, amely a sebesült sok modern eszközével e gyönyörű célnak állhat működése kezdetén szolgálatába s mily megnyugtató s fölemelő jelenség, hogy Tapolcza úri asszonyai és leányai, megértve az idők szavát, oly példátlan lelkesedéssel látnak a sebesültek ápolásához, oly feladathoz, amelyetől egyébként aethetikai okok joggal visszatartathnák. Miként a kórház a társadalom igazságtalanságait, úgy iparkodik ez a szeretet a háboru iszonyu borzalmait feledtetni velünk s megértetni a szenvedőkkel szentségét annak a célnak, amelyért küzdöttek, szenvedtek. A kórház pedig álljon időtlen-időig jogos büszkeségére Tapolcza közönségének, mely benne a maga szegényes helyzetét tekintve nagyot alkotott és szolgáljon buzdításul további jótékony, üdvös alkotásokra.

Községi gyűlés.

Tapolcza nagyközség képviselőtestülete szeptember hó 27-én tartott gyűlésén elutasítja Borsos Ilka és Kovács Ilona tapolczai illetőségét.

Főszolgabírónak a Hobok-féle telek felosztási tervezete ügyében érkezett átiratára a képviselőtestület kijelenti, hogy a telek felosztása tárgyában folyó évi április 9-én tartott képviselőtestületi gyűlés az akkor bemutatott vázlatrajz elfogadásával intézkedett, illetőleg a vázlatrajzot a felosztás alapjául elfogadta, ezt a jegyzőkönyv igazolja, a felosztott terület a község belterületén kívül van és villaszerű építkezésre alkalmas.

Olvastatik Karácsony Kálmán főszolgabíró bucsuzó levele. A képviselőtestület főszolgabíró távozását sajnálattal tudomásul veszi. Karácsony Kálmán főszolgabíró levelében bejelenti, hogy a községtől bére birt lakását, távozása miatt, október 1-től rendelkezésre bocsátja, amelyre a képviselőtestület elhatározza, hogy a lakást a háboru tartama alatt üresen hagyja, mert esetleg szükség lesz rá. Képviselőtestület utasítja az előjáráságot, hogy a főszolgabírótól bérbe birt és az istállónál kocsislakással átalakított helyiség építkezési anyagát szakértővel vizsgálta meg s tegyen jelentést, melynek alapján annak értékét a lakás utolsó negyedévi bérebe és 70 korona széna árába betudja.

A járványkórházul elfoglalt rendőrlakásokert a rendőröknek egyenkint 100—100 korona lakbért szavaz meg. A hidak javítását tudomásul veszi és a költségeket utalványozza. Klein Mór hordójelzőnek október 1-én esedékes 100 korona megfizetése ügyében december 1-ig halasztást ad. Az irtóki állás szervezését 30 nap múlva tartandó gyűlés tárgyalja ki. Elhatározza, hogy a kőfejtő és mészegető-területeket az eddigi feltételek mellett 1000 korona kikiáltási ár mellett bérbeadja.

Főszolgabírónak a sebesült katonák ápolására leendő átvétele ügyében jelentést tesz, hogy Tapolczán ez idő szerint 90 sebesült katonája van, még 30 érkezik s így több sebesültet már át nem vehet. A nagykanizsai tartalékkórház értesítésére, melyben a sebesülteknek ápolásba leendő átvételének feltételeit jelzi: főjegyzőnek a Vörös Kereszt-egyesület tapolczai fiókjával történt megbeszélése alapján 90 sebesültnak ápolásba leendő átvétele határozottatott, a szükséges orvosság árát a hadikincstártól beszedi, s ezért a gyógytárral szemben felelősséget vállal, megkeresi a jótékony nőegyesületeket, hogy a kötőszerek árát előlegezze, egyúttal megbizza főjegyzőt, hogy a járásbeli községekbe írjon ki, miszerint az egyes községbeli sebesültek kötésénél felhasznált és még felhasználandó kötőszerek és gyógyszerek ellenértékül a kórháznak adományt juttassanak.

Tudomásul veszi a jóváhagyott községi határozatokat u. m. a vasuti állomási épület céljaira szükséges telek átengedése, a Leccsapoló-társulattól történt ingatlanvétel, továbbá a rendőrbiztos lakbéré és ruhaátalányának felemelése tárgyában hozott határozatokat, valamint a gyalogjárdákról szóló értesítést.

A községi előjáráság esetleges kiszállásainak napidija ügyében hozott határozatot jóváhagyásra újból felterjeszteni.

A telepedési díjak fokozatának megállapítása tárgyában hozott határozatot a törvényhatósági bizottság felhívására módosítja.

Dicső idők.

A gyönyörű német legenda verőfénye ömlik el a háborus Magyarországon. A Grál-lovag messze földön, véres csatákban küzdött. Mikor már vérző sebei elviselhetetlenül fájtak, mikor a nélkülözés, a testi szenvedés már-már megtörte hősi kitartását, legyőzhetetlen lelki erejét, láthatatlan angyalujjak végig simogatták a homlokát, bekötötték a sebeit, megenyhítették a fájdalmait és az örök ideálok hőse minden ellenségen, minden megpróbáltatáson diadalmaskodott. Ennek a legendának új hőse támadt és a monda láthatatlan angyalujjai is munkában vannak. A magyarság titáni harcának, új nemzeti hőskorának Grál-lovagja: a magyar katona diadalmasan harcol délen és északon a világtörténet legnagyobb csatáiba. A véres harc, a sok szenvedés, az emberfeletti kitartás nem tudja megtörni hősi erejét, mert a nemzet, a magyar társadalom, a végtelen szeretet, a határtalan áldozatkészség, a nemes odaadás, a kifogyhatatlan jótékonyosság angyalujjaival igyekszik megenyhíteni a hősök fájdalmait, szenvedéseit.

A világtörténet e nagy viharában talpon van az egész ország, a magyar társadalom nagyszerű bizonyosságát adja kötelességtudásának. Különösen a magyar nők járnak elől abban a nagy feladatban, amely a magyarság minden társadalmi és gazdasági erejének megfeszítését igényli. A diadalmas csaták hősei hullásával a létünket, a határainkat védik meg, de történelmi miszteriójuk van az itthonmaradottak százszázadeinek is! Nekik kell gondoskodniok első sorban a legyőzhetetlen Grál-lovag szenvedéseinek, nélkülözéseinek enyhítéséről, ők kell, hogy megnyissák a világtörténelmi küzdelemben hadaink számára a kiapadhatatlan erkölcsi és anyagi erőforrásokat.

A magyar nők valóban e históriai időkhez méltó nagy lélekkel vesznek részt a nemzeti társadalom karitatív munkájában. Az ő jótékony kezük valóban a legenda angyalujjait simítja végig a küzdő nemzet vérző homlokán. Ők mindent megtesznek idehaza a maguk tevékenysége területén, hogy megnyugodjunk ez új nemzeti feltámadás kálváriájába is. Különösen most, a közeledő hűvös őszi időszak alkalmával növekszik meg a nagy értéke karitatív tevékenységüknek. A zordon időjárás új ellenségeket zúdít a hősökre. Az oroszoknál, a kozáknál, a szerb komitácínál nagyobb ellenségek támadják meg katonáinkat és azok ellen nem védheti meg őket az ágyu, a kard, a szurony. Azok orvul, gyilkos erővel támadják meg a legyőzhetetlen Grál-lovagot. A fagyos hideg, a zivataros őszi, a közeledő tél, igyekszik kicsavarni a hősök kezéből a kardot!

A csatamezőkről, északról, délről a hősök, küzdő véreink, hőslélekű szeretteink üzenetet küldenek a magyar nőknek és kérik őket, hogy segítsenek nekik legyőzni a legádázabb ellenséget: a hideget, a dermesztő őszi szelet, az ölmos esőt. Az időjárás mostohasága,

a természet ezer csapása több szenvedést zúdít a küzdő seregre, több akadályt állít diadalmas utjába, mint az ellenség több milliós serege. Az előttünk álló nehéz küzdelmek, a téli hadjárat eshetőségei magasztos kötelességeket rónak a magyar társadalomra, legfőképpen a magyar nőkre. Most már a karitatív tevékenység angyalujjai vegyék elő a kötötűt és a kicsiny lándzsával izenjenek hadat a katona veszedelmes ellenségeinek: a galíciai mezők ölmos esőjének, a Szarmata síkság fagyos viharának. Százezer és százezer csuklómelegítő, ing, gyapjuszapka készüljön széles Magyarországon! Ez a munka valóban minden időkre szóló dicsőséget fog szerezni a magyar történet Zrínyi Ilonáinak, Dobó Katicáinak...

Jegyzők gyűlése.

A Tapolca járási jegyzők Egyesülete, amely csak néhány hónap óta vált külön a balatonfüredi járástól, szeptember hó 30-án Tapolczán a község háza nagytermében tartotta meg alakuló és tisztújító gyűlését. Az egyesület vezetésével ez ideig az egyesület tagjai Horváth Jenő tapolczai főjegyzőt bízták meg, aki ez alkalommal az egész járásból egybegyűlt jegyzőket üdvözölve, nyitotta meg a gyűlést, melynek tárgysorozata folyamán kisebb-nagyobb jelentőségű hivatalos ügy nyert elintéztést és elhatározták, hogy úgy a Keszthelyre távozó Karácsony Kálmán főszolgabíró, mint dr. Ságváry Jenő tapolczai új főszolgabíró testületileg fogják felkeresni.

Ezt megelőzőleg a tisztújítás folyamán az egyesület elnökévé Horváth Jenő tapolczai főjegyzőt, alelnökévé Fehér Sándor köveskálai jegyzőt, Röhöczy Károly monostorapáti-i, pénztárossá Papp Lajos kővágóörsi körjegyzőt választották. A választmány tagjai lettek: Németh Jenő tapolczai adóügyi, Tóth János nemesgulácsi, Vajda Elek badacsonytomaji és Csillag Jenő nemesördemézi körjegyzők.

Gyűlés után a jegyzők testületileg tisztelegtek Karácsony Kálmán távozó főszolgabírónál, hol a kartársak nevében Fehér Sándor köveskálai körjegyző intézett bucsuzó szavakat, melyre Karácsony Kálmán meghatva mondott köszönetet a jegyzői karnak az összhangzatos együttműködésben eltöltött kölcsönös megértésért és kéri, hogy tartsák meg őt továbbra is jóemlékükben. Majd dr. Ságváry Jenő új főszolgabíró keresték fel, hol Horváth Jenő tapolczai főjegyző üdvözölte, kérve őt, hogy a közügyeket szolgáló jegyzői kart támogatni szíveskedjék. Az üdvözlések alkalmával megjelent jegyzők lelkesen megéljenztek a főszolgabírákat.

A tisztelgések után a Balaton-venedéglőben társasbéd volt, amelyen a járási összes tisztviselőknél kívül úgy a távozó, mint pedig az új főszolgabíró is jelen volt. A kedélyes hangulatban lefolyt társasbéd után a jegyzők egy kedves nap emlékével tértek otthonukba.

A rémhírek költői.

Hit, bizalom és bátorság a jó katona lelki világának tápláléka még akkor is, ha a modern háboruk láng és hang kaosza süvít és ropog a feje fölött. Tábori tüzek rőt fénye mellett ezért járja kacsaj, tréfa, meg vig komázás és ott halál előtt és halál után nyugodtabb és üdítőbb az álom, mint a szép lakások biztonságos hálószobáiban. Az aszfalton az égő kíváncsiság toporzékol. Órákhosszat elácсорog az újságot olvasó termék előtt és bár mohón habzsolja a hivatalos és a cenzurán átjutott híreket, azért mégis jobban hisz a melléte meg-lapuló ismeretlennek, kinek sógora tegnap este érkezett meg sebesülten Lemberg alól és aki többet tud, mint a vezérkari főnök íródeákja és másképp is jobban tudja, mint az újságok, mert a szegény sógor három napig feküdt egy kukoricásban és nem evett egyebet, mint fekete retket és sült kukoricát. A közönség pedig a hiób hírek kövér kacsáit pedig meg se fűrészi a logika választóvizében, hanem csak úgy nyersen és véresen feltrancsrozva oda szervirozza a többi piccolók mellé. Mesebeli kacsák ezek, mert minél többen esznek belőlük, annál kövérebbre hiznak. Éltető és tápláló elemük a szárnyas fantázia, mely a semmit, a jelentéktelen harci epizódokat nagyra fújja és mikor rászáll az est a nyüzsgő városra, ezer és ezer ember siratja el azokat, kik épen akkor valami kis galíciai faluban vig komázás között gondolkodnak haza.

Ezek a mesék a rákfenéi az életünknek, nyugalmunknak és reményeinknek! És ne tagadjuk: még azokat is kikezdi, kik azt hiszik magukról, hogy ők csak Hőfemek és Steinek, no meg a haditudósítók komoly híreinek hisznek.

Ezalatt a mi nagyszerű győzelmünket Berin nagyobb ujjongással ünnepelte mint a budapesti utca és mi csak azóta vagyunk büszkéek a mi hadvezéreinkre, amióta német illusztrált lapok e hősök fotográfiáit oda-tették a német verhetetlen vezérek arcképcsarnokában.

A gazdátlan és hazug hiób hírek meg-mételezik a polgárság életét, munkáját és bizalmát. Tessedő csüggedésbe mőül a köz- és a magánélet, mert a töprengő félelem megakaszt minden egészséges és üdvös mozgalmat. Az emberek ahelyett hogy hadseregünk oltalmában megállának hiven és kitartóan helyükön, engednek a tunya semmittevésnek és akaratlannal is okozói lesznek a világháboru nyomában járó gazdasági depresszióknak.

A rosszhiszemű vagy kegyetlen hírörreszket lapunk hasábjain kiszerveztjük. Hadd tudja meg mindenki, hogy ki rabolja el ok nélkül az anyák és hitvesek álmát és fakaszt hiába sós és keserves könnyeket gyermeki órákon.

A háboru eddig nekünk csak jogos reménysegeket fakasztott és máris érik és kalászbá hajlik vitéz hadseregünk emberfeletti áldozatkészségének és bátorságának gyümölcse. Éppen ezért reményességünk bizodalomunk és győzelmünk gyümölestájához csak az közelítsen, kinek szíve-lelke tele van reményességgel meg bizodalommal és ki rendületlenül hisz velünk együtt fegyvereink győzelmében!

A kuvik madarak hughóságára senki se hallgasson. A háboru idején mindenki gyanus, ki „azt mondják?” meséket zug a fülünkbe. Kérjük olvasóinkat, hogy e tisztogató munkánkban segítsenek nekünk.

A halápi országot mentén levő jegyzői földemet azonnal

haszonbérbe adom

tetszés szerinti időre; a föld 3 hold, eddigi bére 60 korona volt.

Horváth Jenő
főjegyző.

HIREK.

Halálozás. Tapolcza kereskedő osztályának egyik intelligens tagja, Lustig József, a Lustig József és Fia előkelő és Tapolcza legnagyobb kereskedő cégének feje s megalapítója, élete 80-ik, boldog házasságának 55-ik évében szeptember 27-én elhunyt. Temetése szeptember 28-án délután volt, amelyen a kiterjedt rokonságon kívül egy helybeli, mint a vidéki ismerősök nagyszámban vettek részt felekezeti különbség nélkül. Az elhunyt társadalmi téren is tevékeny részt vett, alig volt Tapolczán egyesület, melynek önzetlen munkás tagja ne lett volna, amelyekben életrevaló eszméivel vitte előre azok ügyeit. Temetésén az egyesületek képviselve voltak, a többi között a Tapolczai Önkéntes Tűzoltó Egyesület működő tagjai parancsnokuk vezetésével vett részt, ezen egyesületnek több mint harminc éven át alelnöke volt.

Adományok a tapolczai rom. kath. elemi fiúiskola építésére. A tapolczai rom. kath. elemi fiúiskola építéséhez és felszereléséhez báró Hornig Károly veszprémi bíboros megyés püspök Ó-Eminenciája 2000 koronát, a veszprémi főtitelendő káptalan 500 koronát és Ley József tapolczai prépost-plébános 500 koronát adományoztak, mely adományokért a nemesszivű adakozóknak a nyilvánosság előtt is hálás köszönetét fejezi ki a tapolczai rom. kath. hitközség, amelynek most már monumentális modern, szép iskolája, — amely messze földön pártját ritkítja, — nemcsak a hitközség, hanem az adományozók nemes áldozatkészségét és a népnevelés és oktatás iránt érzett jóindulatát hirdeti. Ez alkalommal eszünkbe jut a nagy Német birodalom jelenlegi hatalmas császárnak ama szavai, hogy a „nép-oktatásra és a katonai célokra hozott áldozatok a legjobb és legkamatoztatottabb nemzeti befektetések”. Vajjon a jelenlegi körülmények között nem bizonyosodik a nagy császár mondása az ő népénél és hadseregénél?!

A népfőlkélok bemutatató szemléje. A min. kir. honvédelmi miniszteriumnak rendelt értelmében a tapolczai járásbeli népfőlkélok kötelezettek bemutatató szemléje a következő sorrendben lesz Nagykanizsán. Október 12-én előállítandók lesznek a Balatonederics, Diszel, Kékkut, Kővágóörs és Kőveskál körjegyzőségekhez tartozó községbeli felhívott népfőlkélok. Október 13-án Badacsonytomaj, Nemesgulács, Nemestördeméz, Taliándörögd és Tapolcza községi és körjegyzőségekhez tartozó községbeli népfőlkélok. A népfőlkélok az illető községi vagy körjegyző vezetői és adja át a felszálló állomáson az igazolványi lapokat az utazás tartamára az illető népfőlkélsre kötelezetteknek.

Szüret. A mult hét folyamán borvidékünk több helyén megkezdtek a szüretet, az általános szüret azonban csak a jövő hét folyamán kezdődik. A must minősége, helylyelközzel jó, mennyiségre közepes, de néhol egyenle termés várható. A must ára 40—50 korona.

A táborig csomagforgalom korlátozása. Hivatalosan közlik: Teljes lehetetlenség a postahivataloknál a táborban levők részére feladott óriási mennyiségű csomagokat a felvétellel lépést tartó idő alatt a táborban levőknek kézbesíteni, mert a tábori közlekedési eszközöket a többi hadiszükséglet pótlása teljesen igénybe veszi. Hogy az eddig feladott tábori postaküldemények sima kézbesítése biztosítható legyen és különben elkerülhetetlen üzembavarok elkerülhetők legyenek, valamint abból a célból, hogy a télirevalók újabb elszállítása rövidesen ismét folytatható legyen, — szükséges, hogy a tábori postaküldemények felvétele a már százazrekre menő tábori postacsomagok eljuttatásig szüneteljen. A tábori küldemények felvételét tehát a postahivatalok október 2-án este ideiglenesen megszüntették.

A Vörös-Kereszt tapolczai fiokja javára Löventritt Henrik (Bécs) 10 K. Neményi

Géza (Lusztig József halálózása alkalmából koszorúmegváltás címén) 10 koronát adományoztak.

Még egy főbírói állás. A megyegyűlésről szóló mult heti tudósításunkban volt olvasható, hogy Mayer István novai főszolgabíró október hó elsejével a jól megérdemelt nyugalmába vonul. Helyére két jelölt van: a legutóbbi részleges tisztújításon is szerepelt Farkas Kálmán keszthelyi tb. főszolgabíró és Czobor Mátyás vármegyei másodfőjegyő. A választást a decemberi rendes negyedévi megyegyűlés fogja megejteni.

A soproni kereskedelmi és iparkamara egyik beltárgya, Forster Gusztáv indítványára elhatározta, hogy a Vörös-Kereszt Egyesület javára gyűjtést indít, amelyre felszólítja a kamara összes tagjait. A gyűjtést maga a kamara 4000 korona, indítványozó pedig 1000 korona adományával nyitja meg. Bárha a valóban dicséretes, nemes példa minél több követőre találja.

„Aranyat vasért.” Ó Fensége Augustza Főhercegasszony által fenti jelszó alatt megindított gyűjtéshez az alábbi hazafias lelkű adakozók voltak szívesek ékszereikkel hozzájárulni: Bácsván Juliska, Spránitz Bözsike, Dr. Szűcs Arnold, Dr. Szűcs Arnoldné, László Ilonka, Farkas Mariska, Bauer Ilonka, Grünberger Bella, Kun József, Kun Juliska, Kovács Ilonka, Lessner Irén, Gayer József, Marton Edith, Marton Katinka, Tapolcza, Pollákné, Lóke Matild Taliándörögd, Magyar Zsigmond, Magyar Zsigmondné Beregszentmiklós, Fehér Károly Kőveskál, Tóth Jánosné Nemesgulács, Steiner Imre a vasgyűrű megváltása címény 5 koronát volt szíves hozzánk juttatni. A ékszereket és az ötkoronát az „Augustza gyorssegély alap” központi bizottsághoz beküldöttük s ennek ellenértéke képen a „Pro Patri 1914” jelszű emlékgyűrűk megérkezése a „Tapolczai Lapok”-ban közzé fog tétetni.

Hajómenetrend a Balatonon. Folyó évi október hó 1-től október 31-ig Balatonboglár—Révfülöp—Badacsony és vissza a következő menetrend lesz: Balatonbogláról—Révfülöpre indul naponként délelőtt 11 óra 50 perckor és este 7 órakor. Révfülöpről—Badacsonyra indul naponként délelőtt 12 óra 40 perckor. Badacsonyból—Révfülöpre indul délután 4 óra 30 perckor. Révfülöpről—Balatonboglárra indul délelőtt 10 órakor és délután 5 óra 35 perckor. — Balatonfüred és Siófok között pedig napjában egyszer közlekedik a gőzhajó.

A sebesültek és elesettek lajstromát a Vörös-Kereszt tapolczai fiókegyesülete meghozta s az az érdeklődők részére dr. Kovács Vilmosné, a Balatonmelléki és Gazdasági Takarékpénztárban rendelkezésre áll.

A káptalantótiak pénzádománya a tapolczai kórház részére a sebesült katonák javára: Vizeli Ignácné 2 K, Budi Ferencné, Marton Izidor, Pék Józsefné, Vizeli Károly 1—1 K, Németh Károlyné 80 f., Bodics Józsefné, Fodor Lajosné 60—60 f., Kopecskó Józsefné, Mecsnober János, Tusár Péter 50—50 f., Ártner József, Csillag Teréz, Gelencsér Gyuláné, Kankó János, Kankó Péter, Krupp Lajosné, Szabó Miklós, Tamás Ur Gyula, Vizeli Lajos 40—40 f., Marton Adolfné, Orbán József, Szabó Péterné, Tompos Gáborné, Vizeli Józsefné, Vizeli Lőrinc 30—30 f., Vizeli Gáborné 28 f., Balog Gábor, Dani János, Győri Vendel, Horváth Gyula, Horváth Lajos, Kalmár Teréz, Kun János, Horváth Flóri, Muzsi Istvánné, Németh József, Németh Lajos, Németh Pál József, Parapatics István, Pál Ferenc, Simon Istvánné, Szabó József, Szabó Pálné, Szabó Péterné, Takács Jánosné, Tar Zsiga, Vizeli Imre, Vizeli Péter 20—20 f., összesen 19 K 28 f., mely adományokért ezton is hálás köszönetét nyilvánítja a kórház vezetősége.

Az oroszok jól bannak a sebesülteinkkel. Egy hazaérkezett, sebesült ismerősünk beszéli: Valamelyik napon egy szakasszal ellenséges terepet kellett átkutatnunk. Utközben egy orosz Vörös-Kereszt küldönnyel találkoztunk. Természetesen nem bántottuk őket. Az orosz tábori kórházban több magyar sebesültet is ápolnak, akikkel néhány perccel

elbeszélgettünk. A kórház aggodalmasan tiszta és világos volt, nagyszerű fűtőkészülékkel, pompás ágyakkal és ragyogóan tiszta ágyneműekkel. A magyar sebesülteket a leglelküimeretesebben bekötötték és épen olyan gondosan ápolták, mint az oroszokat. Sebesült honfitársaink elbeszélése szerint maguk sem hitték volna, hogy a muszkában ennyi emberség legyen. Az orvosok és az ápolók egyformán jól bantak velük. Bemutatkoztam a küldönny parancsnokának, egy nagyon intelligens jovialis arcú, szemüveges ezredorvosnak. Biztosított arról, hogy ők, (az oroszok) kulturnépek és az ellenséges sebesülteket mindenütt épen ilyen gondos ápolásban részesítik. Rövid idő múltán folytattuk utunkat. A derék doktor sok szerencsét kívánt a továbbiakhoz és titokban nagy csomó finom orosz cigarettát osztott ki közöttünk. Még azt is megfogadtuk a doktorral, akivel a rövid idő alatt is igen szívélyes barátságot kötöttem, hogy a másvilágon vagy Szentpétervárott okvetlenül fölkeressük egymást.

Intézkedések a kolera megakadályozására. Az országban több helyen, habár csak szórványosan fellépett kolera, óvintézkedésekre szólította a tapolczai járványbizottságot is, amely a mult heten megtartott értekezletén, lapunk mai számában közzé tett szabályzat értelmében az intézkedések szigorú ellenőrzésére kijelölte a járványbiztosokat, akik házról-házra járva fogják a netáni rendellenességekre a lakosságot figyelmeztetni és netáni intézkedésekre az előjárásnak jelentést tesznek. Elhatározta a bizottság, hogy a főutcát, piacteret naponként felöntözteti és a hulladékot összegyűjti. Átir a Vörös-Kereszt tapolczai fiókjának elnökségéhez, hogy a Kath. Kör helyisége sem egészségügyi, sem kényelmi szempontból nem alkalmas beteg katonák részére, onnan alkalmasabb helyiségbe kéri a körtermet áthelyezni. A járványbiztosok, akik ismertetőjelül balkarjukon vöröskeresztes sárga szalagot fognak viselni, következő beosztásban látogatják a házakat és udvarokat. Sebestyén Gyula: Szt-László-, Zrinyi Miklós-, Zöldfa- és Szegetű-utcákban. Cséby Árpád: Petőfi-, Jókai- és Hunyadi Mátyás-utcákban. Szűcs Mihály: Szt-István-, Fazekas- és Akácfa-utcákban. Németh Jenő: Miklós-, Széchenyi-, Árpád- és Fazekas-utcákban. Vázsonyi Izidor: Sümegi-, Mogyorós-, Batthyány- és Baross Gábor-utcákban. Keszler Aladár: Keszthelyi-, Park- és Vasut-utcákban és az Erzsébetligetben. Győri János: Városfeletti részen. Szigethy Ödön: Kossuth Lajos-, Kereszt-, Csányi László- és Csobánczi-utcákban. Neményi Géza: Vörösmarty és Rózsa-utcákban. Dr Vágó Jenő: Rózsa-, Viola- és Kisfaludi-utcákban és a Vásár-téren. Buday Lajos: Atilla-, Kossuth Lajos- és Arany János-utcákban. Stepha neck János: Balaton-, Kinizsi Pál-, Toldi Miklós- és Szt-György-utcákban. Felkl Viktor: Bereks- és Malomköz-utca és Erzsébet-tér. Alpar Mór: Iskola- és Kossuth Lajos-utca és Szt-Háromság-tér. Marton Gyula: Nagyköz- és Deák Ferenc-utca. Scholtz Lajos: Tróka János-, Bacsányi János- és Tulipán-utca.

A második sebesült csapat a mult hétfőn délután érkezett Tapolczára. Az állomáson a polgári őrség élén Dr. Kovács Vilmosné és Glazer Sándor a Vörös-Kereszt Egyesület tapolczai fiókjának elnökei és nagyszámú közönség várták a Nagykanizsáról érkező sebesülteket. A rendes időben érkező vonaton ujabban 62 sebesült katonára érkezett, legtöbben könnyebben sérültek, csak néhányat kellett lesegíteni a vonatról. A sebesülteket csapatonként, a rendelkezésre állott magán- és fiakerfogatokon részben a kórházba, részben a Kath. Legényegylet és a Kath. Kör helyiségébe szállították, ez utóbbi két helyiséget ez alkalomra berendezték. A súlyosabb sebesülteket a kórházban helyezték el. A sebesültek, akik között a magyarokon kívül románok, horvátok, csehek is vannak, a megérkezés után új kötetet kaptak és megvacsorázva nyugalomra tértek. A katonákat a helybeli borbélyok ingyenesen megborotválták s mint az első csapat, úgy ennek a képe is ezután nagyon meg-

változott, mert sokan közülök, mióta a harc-
téren vannak, nem borotválkoztak. Leg-
nagyobb részük a déli harctéren sebesültek
meg, nagyrészen kéz- és lábsebvel. A kór-
ház és vincellériskola sebesültjeit dr. Deák
Jenő főorvos, a Kath. Körben elhelyezetteket
dr. Lőke Mór, a Kath. Legényegyesületben
lévő sebesülteket pedig dr. Klein Gyula
orvos a mi derék ápolónőink segítségével
naponként köti. A helybeli orvosoknak
segítenek Gewiss Márton és Berger Géza
orvosnövendékek. A sebesültek nem győzik
dicsérni és hálálkodni azon gondos, gyen-
géd ápolásért, amelyben Tapolczán része-
sülnek s amelynek eredménye az állandó
javulás. Az említett beosztásban minden
orvosnak megvan az ő kis lelkes serege,
akik a sebesülteket kötik, gondozzák, de
hogyan, úgy, hogy a legközelebbi hozzá-
tartozója sem lehet oly szeretetteljes, oly
gondos hozzájuk, mint ők, a mi ápolónők,
akik szinte becézgetik betegeiket; de a
nagyközönség sem különb, nem mulik el
egy nap, hogy valaki ne vendégné meg
őket uszonnával, borral, a látogatók pedig
cigarettaival kínálják őket, sőt lelkes em-
berek még szórakozásukról is gondoskod-
nak, ellátva őket nemcsak újsággal, hanem
más szórakoztató olvasmányokkal. Nem
csoda tehát, hogy ha ily ápolás és gondozás
a sebesültekből a leghálásabb köszönet-
érzést és nyilvánítást váltja ki. A könnyeb-
ben sebesültek a város utcáin is járkálnak,
akiket a közönség szeretettel vesz körül és
kérdőzködnek viselt dolgaikról, amiről
mindegyike hazafias lelkesedéssel beszél.

A sebesültek hány százaléka gyógyul meg? A mostani háborús világban, a mikor
kinek az apja, kinek a testvére, rokona,
vagy ismerőse van a sebesülésnek kitéve,
bizonyára érdekelné fogja az olvasóközön-
séget, vajjon a sebesültek közül sokan, vagy
kevesen halnak-e meg? Erre feleletet ad a
balkáni háború tapasztalata. A magyar
Vörös-Kereszt Egyesület e háboruban 1312
súlyos sebesültet kezelt. Ezek közül kilencet
kivéve mind felépültek. Ezek a számok mu-
tatják, hogy az orvosi tudomány bámulatos
lépésekben haladt előre és a szenvedő
emberiségnek nélkülözhetetlen és meg nem
fizethető szolgálatot végez. Látjuk ebből is
azért, hogyha esetleg sok a sebesült, még nem
kell kétségbe esnünk.

Tapolcza nagyközség előljáróságától.

Hirdetmény

az ázsiai kolerajárvány elleni védekezés
tárgyában.

A csaknem minden háborúval együtt-
járó ázsiai kolera az ország több he-
lyén már hivatalosan megállapított.
A veszély tovaterjedésének meggátolása
érdekében a kiadott óvintézkedések leg-
szigorúbb betartása szükséges, azért a
község előljárósága felhívja a lakosság
figyelmét a következő rendszabályok
pontos és lelkiismeretes megtartására:

1.) A fertőzött helyek jegyzéke a
község ház kapuja alatt közzemlére
állandóan ki lesz téve. Az ezen helyek-
ről Tapolczára érkező utasok, mielőtt
még másokkal érintkeznének, azonnal
bejelentendők.

2.) Minden gyanus haláleset és meg-
betegedés, főleg az, a mely hányással
és hasmenéssel jár együtt, az előljáró-
ságnál azonnal bejelentendő.

3.) Minden nyilvános helyen, vendég-
lőkben, szállodákban, kávéházakban,
iskolákban, szóval ott, a hol sok em-
ber fordul meg, a legnagyobb tiszta-
ságot kell fentartani, ezen helyeken az
árnyékszékelt mindennap fertőt-
leníteni kell.

4.) Minden magánháznál a tulajdo-
nos köteles arról gondoskodni, hogy
az árnyékszék tartalma időközönként

kihordva legyen, és hogy a pócegő-
dör fedéllel ellátva úgy készüljön, hogy
tartalma ki ne folyhasson, vagy
a levegőt meg ne fertőzze. A szemet
és trágya felhalmozása tilos, ügyelni
kell arra, hogy ezekből a lé az udvaron
vagy utcán szét ne folyjon. Gondot
kell fordítani több helyen a ludketre-
cekre, melyek állandó panasz tárgyát
képezik.

5.) Különös gondot kell fordítani az
utcai közös kutakra is. Ezek környé-
két jól fel kell tölteni, hogy szenny-
vizek bele ne szivároghassanak. Min-
den közkutra közös vödört kell szerelni,
hogy saját edényét senki a kutba
ne merítse. Tilos közkutak környé-
két itatás végett odavezetett állatokkal
bemocsítani, a kutak közelében
ruhát vagy edényt mosni, vagy a
vizet bármiképpen megfertőzni.
Magánháznál is ügyelni kell arra,
hogy a kutak közelében trágya, vagy
más fertőző anyag felhalmozva ne le-
gyen.

6.) Minden lakást naponta tisztogatni,
szellőztetni kell, és időnként kimeszelné.
Nagyon kell ügyelni a tisztaságra ott,
a hol egy lakásba többen is laknak.

7.) Minden edény, evőeszköz a leg-
nagyobb tisztaságban tartassék.

Mosogatás, törülgetés közben az
edényt a földre, vagy más szennyes
helyre lerakni az egészségre ártalmas.
Evés előtt a kezét meg kell mosni,
óvakodni kell oly ételműek élvezetétől,
a mi a gyomrot elronthatja. Tartóz-
kodni kell a mértéktelen gyümölcs és
alkohol élvezetétől.

8.) Azokban az üzletekben, ahol
közfogyasztásra szánt élelmiszereket
és italokat árusítanak, a legnagyobb
tisztaságot kell fentartani. Az élelmi-
szerek tiszta edényekben letakarva tar-
tassanak. Csomagolásra csak teljesen
tisztá, fehér papírt szabad használni.
Nedves tápszeres csomagolására el-
használt vagy újságpapírt alkalmazni
nem szabad.

9.) Mészárosok, hentesek a fogyasz-
tásra szánt husokat a vágóhídról csak
teljesen letakarva szállíthatják,
hogy a beszennyezéstől meg legyenek
védve. Alkalmazottaik mulasztásáért ők
felelősek. Piaci elárusításnál a hentes
sátorok három oldalról ponyvával be-
fedendők. A mértékeket és más eszkö-
zöket tisztán kell tartani.

10.) Piacra csak teljesen kifogástalan
élelmiszerek hozhatók eladás végett, a
meg nem felelők el lesznek kobozva.
Tejcsarnokokban is a legnagyobb tiszta-
ságot kell tartani. Mindezen helyeken
a kiadott rendszabályok pontos betar-
tása váratlan szemlék útján gyakran
ellenőriztetik.

11.) Utcákon szemetet elszórni,
szennyvizet kiönteni tilos. A városon
kívül csak a község által kijelölt helyen
szabad szemetet, vagy árnyékszék ürü-
léket lerakni.

Általában kövessen el mindent, hogy
a köztisztaság állandó fentartásával a
hatóságnak ezen fenyegető járvány el-
terjedését gátló intézkedéseit támogassa.

A ki a kiadott rendeletek ellen vét,
kihágást követ el, és az 187.6 XIV.
t.c. 154. §-a alapján 600 koronáig
terjedhető, behajthatatlanság esetén

30 napi elzárásra átváltoztatható pénz-
büntetéssel lesz büntetve.

A megalakult járvány bizottság ellen-
őrző tagokat rendelt ki, a kik meg-
felelő beosztással állandóan ellenőrzik
azt, hogy ezen kiadott óvintézkedések
mindenütt be lesznek-e tartva, mulasz-
tás esetén jelentéseiket azonnal meg-
teszik.

Tapolcza, 1914. szeptember hó 29.

Az előljáróság.

Nagy és diszes kályha eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Tapolcza nagyközség előljáróságától.

2604—1914. szám.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy az 1894.,
1893. és 1892. évi születésű népfel-
kelők bemutató szemléje Nagykaniz-
sán a Kazinczy-utcában levő legény-
egylet helyiségében fog október hó
13-ikán reggel 8 órakor megtartatni;
felhívom a népfelkelő köteleseket, hogy
a jelzett időben és helyen tisztán,
lehetőleg megfürödve; rendes és tiszta
öltözetben szigorú büntetés terhe mel-
lett megjelenjenek; a megjelenés alól
felmentetnek a pénzügyőrségnél, vasut-
nál és postánál alkalmazásban állók.

Tapolcza, 1914. október 2.

Horváth Jenő

főjegyző.

Horgony-Syrup. Sarsaparilla
compos.
Vértisztítószor. Úvege: kor. 3.60 és 7.50

Horgony-Liniment. Capsici
compos.
a Horgony-Pain-Expeller pótléka.
Fájdalommentes bedörzsölés hűléseknél, rheumánál,
köszvényknél stb.
Úvege: kor. —.80, 1.40, 2.—.

Horgony-kénes-kenőcs
rendkívül idegcsillapító szaraz és nedves
kiütéseknél stb.
Tégelye: kor. 1.—.

Kapható a legtöbb gyógyszerüzletben vagy közvet-
lenül beszerezhető
Dr. Richter „Az arany országhoz” címzett gyógy-
szerüzletéből, Prága I. Elisabethstrasse 5.

HIRSCH JÓZSEF

hentesüzlete és füstölője
TAPOLCZA, főter.
Telefonszám 96.

Állandó nagy raktár:

Füstölt sonka, füstölt hus,
füstölt szalonna és szalámiból.

Friss sertéshus, elsőrendű
sertészsir-háj és zsirszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg
felvágottak. :-:

Naponta saját készítésű
friss virsli, kalbász, párisi és
szafaladé. :-:

Legolcsóbb napi árak!